

BÃI BÔI**Tiêu chí: A1 & A4i**

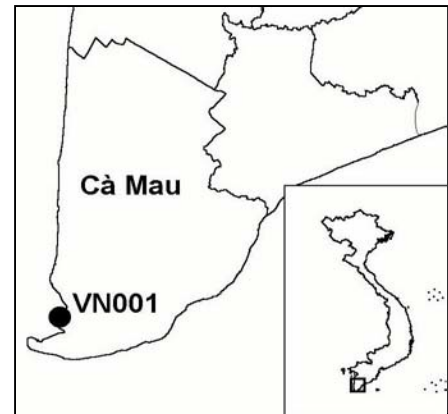
Tỉnh: Cà Mau
Tình trạng bảo vệ: Không
Vĩ độ: 8°42'N
Kinh độ: 104°50'E
Diện tích: 5.525 ha
Độ cao: 0-2 m so với mặt biển

VCĐH / PVCĐH:

Không

Cảnh quan ưu tiên:

Không

Mô tả chung

VCQT Bãi Bôi nằm ở bờ phía tây của bán đảo Cà Mau, trên phần cực nam của đồng bằng sông Cửu Long. VCQT này có nhiều kiểu sinh cảnh ven biển bao gồm các ao nuôi trồng thủy sản đã bị bỏ hoang đang bắt đầu tái hình thành rừng ngập mặn, những bãi bùn đang bồi lấn ra biển với rừng ngập mặn đang xâm thực tự nhiên ở phần gần về phía đất liền. VCQT này bị chia đôi bởi sông Kênh Lớn, ngay ở cửa của con sông này hình thành hai hòn đảo do đất phù sa bồi tụ là Côn Trong và Côn Ngoài. Bãi Bôi đã được công nhận là Rừng Phòng hộ Ven biển với ranh giới là cửa Bảy Hạp về phía Bắc và VCQT Đất Mũi về phía nam.

Khu hệ chim: Những nét chính

Bãi Bôi là một phần của một vùng dừng chân quan trọng của các loài chim ven biển trên đường bay Đông Á - Úc Châu trước khi chúng đến vịnh Thái Lan, bán đảo Malaysia và Indonesia². Phức hệ bãi bùn và diện tích lớn rừng ngập mặn tái sinh trồng trải cung cấp sinh cảnh tuyệt vời cho các loài chim ven biển di cư, các loài cò, diệc, mòng bẽ và nhàn¹. Đến nay, đã có bốn loài đang hoặc gần bị đe dọa tuyệt chủng trên toàn cầu đã được ghi nhận tại Bãi Bôi. Ngoài ra, có nhiều loài khác tập trung tại Bãi Bôi thành những đàn rất lớn như Nhàn đen *Chlidonias hybridus* và Nhàn Caxpia *Sterna caspia*¹. Một sân chim là nơi trú chân của các loài cò trắng *Egretta* spp. và Cốc đen *Phalacrocorax niger* với số lượng lên đến hàng ngàn cá thể đã được ghi nhận tại đây vào năm 1999, tuy nhiên, không thấy chúng làm tổ sinh sản tại khu vực này¹. Do chưa có nhiều điều tra được thực hiện tại Bãi Bôi, số lượng chim ghi nhận được tại khu vực chưa cao và rất có thể chưa phản ánh tương xứng tầm quan trọng của khu vực này¹.

Loài	Tiêu chí VCQT	Tình trạng	VCQT khác	Ghi chú
Cò trắng Trung Quốc <i>Egretta eulophotes</i>	A1, A4i	VU	6	Năm cá thể được ghi nhận vào năm 1999 ¹ . Tổng số có 83 cá thể được ghi nhận tại VCQT Đất Mũi tháng 3/2000 ² và sáu cá thể được ghi nhận tại Bãi Bôi tháng 12/2000 ³ .
Choắt mỏ cong lưng nâu <i>Numenius madagascariensis</i>	A1	NT	4	Bốn cá thể được ghi nhận tháng 3/1999 ¹ . Một cá thể duy nhất được ghi nhận tháng 12/2000 ³ .
Choắt chân màng lớn <i>Limnodromus semipalmatus</i>	A1	NT	5	Mười sáu cá thể được ghi nhận tháng 3/1999 ¹ . Tổng số 23 cá thể được ghi nhận tại VCQT Đất Mũi tháng 3/2000 ² .
Giang sen <i>Mycteria leucocephala</i>	A1	NT	10	Một cá thể được ghi nhận tháng 4/1999 ¹ .

Loài chỉ phân bố trong một đơn vị địa sinh học: Khu vực này không đáp ứng tiêu chí A3. Xem Phụ lục 4 để biết chi tiết.

Các loài khác đang được quan tâm bảo tồn

Không có loài đang được quan tâm bảo tồn nào khác được ghi nhận tại khu vực.

Các mối đe dọa đối với đa dạng sinh học

Thực tế cho thấy mức độ khai thác tài nguyên của con người tại khu vực này có vẻ còn tương đối thấp¹. Tuy nhiên, việc đánh bắt cá trộm có sử dụng điện, lưới cào khá phổ biến có lẽ là nguyên nhân gây xáo trộn đáng kể nhất đối với khu hệ chim của vùng³. Ngoài ra, các hoạt động như vậy, nếu không được kiểm soát, cũng sẽ dẫn đến suy giảm độ

phong phú của các loài sinh vật biển³. Một trong những mối đe dọa tiềm năng đối với Bãi Bồi là một khi khu vực này còn được quản lý như một khu phòng hộ ven biển, các bãi bùn gian triều sẽ bị trồng rừng ngập mặn với mục đích bảo vệ bờ biển. Các hoạt động như vậy sẽ không thích ứng với mục tiêu bảo tồn đa dạng sinh học do phá hủy các sinh cảnh quan trọng đối với các loài chim nước di cư². Các trận bão biển cũng là một trong những mối đe dọa tiềm tàng đối với tính đa dạng sinh học của vùng.

Mối đe dọa	Độ nghiêm trọng
Trồng rừng	• • •
Nông nghiệp/ thủy hải sản	• •
Nhiều loạn đối với các loài chim	• •
Thiên tai	• •

Các hoạt động bảo tồn

- Cục Kiểm lâm và Viện Điều tra Quy hoạch Rừng đã đề xuất nên kết hợp Bãi Bồi với Khu Bảo tồn Thiên nhiên Đất Mũi để hình thành nên một khu bảo tồn thiên nhiên duy nhất với diện tích khoảng 10.000 ha².
- Bãi Bồi đã được Ủy ban Quốc gia về Con người và Sinh quyển (MAB) Việt Nam xác định là ứng viên để công nhận là Khu Bảo tồn Sinh quyển và Nhân văn (MAB Reserve).

Kiến nghị

- Bãi Bồi nên kết hợp với Khu Bảo tồn Thiên nhiên Đất Mũi thành một khu bảo vệ duy nhất, và khu bảo vệ này nên được đề xuất để công nhận là một khu Ramsar^{1,3}.
- Bãi Bồi cần được lựa chọn để công nhận là một khu trong Mạng lưới các Vùng Chim ven biển Đông Á - Úc Châu^{1,3}.
- Không cấp phép cho bất cứ một hoạt động phát triển nuôi trồng thủy sản nào trong ranh giới vùng¹.
- Cần kiểm soát chặt chẽ các hoạt động đánh bắt hải sản trong vùng để hạn chế tối đa sự nhiễu loạn đối với các loài chim nước di cư¹.
- Không tiến hành trồng rừng lên các bãi bùn đang bồi lún¹.
- Cần xây dựng và thực hiện một chương trình giám sát sinh thái để đánh giá chính xác hơn tầm quan trọng về mặt đa dạng sinh học của khu vực¹.
- Cần tiến hành các hoạt động nâng cao nhận thức cho các cộng đồng địa phương để thúc đẩy nhận thức về tầm quan trọng và sự mỏng manh của tính đa dạng sinh học tại khu vực và kích thích sự quan tâm và các hành động thực tiễn nhằm sử dụng bền vững các nguồn tài nguyên thiên nhiên của địa phương³.
- Cần xác định tiềm năng du lịch sinh thái của khu vực³.

Tài liệu tham khảo

1. Buckton, S. T., Nguyễn Cử, Nguyễn Đức Tú và Hà Quý Quỳnh (1999) *Bảo tồn các vùng đất ngập nước quan trọng ở đồng bằng sông Cửu Long*. Hà Nội: Chương trình BirdLife Quốc tế tại Việt Nam.
2. BirdLife International và Viện Điều tra Quy hoạch Rừng (2001) *Sách thông tin về các khu bảo vệ hiện có và đề xuất tại Việt Nam*. Hà Nội: Chương trình BirdLife Quốc tế tại Việt Nam và Viện Điều tra Quy hoạch Rừng.
3. Moores, N. and Nguyen Phuc Bao Hoa (2001) *Vietnam Mekong shorebird site survey 2000*. Unpublished report to Wetlands International Asia-Pacific and Can Tho University.

Choắt chân màng lớn *Limnodromus semipalmatus*